

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie 11

Wykaz skrótów 12

Rozdział 1. Struktura prawa 13

1. Pojęcie prawa 13

2. Przepisy i normy prawne 15

2.1. Pojęcie przepisu prawa 15

2.2. Pojęcie normy prawnej 15

2.3. Struktura normy prawnej 16

2.4. Rodzaje norm prawnych 19

3. Struktura systemu prawa 22

Wybrana literatura 25

Rozdział 2. Akty normatywne 26

1. Pojęcie aktu normatywnego 26

2. Akty normatywne powszechnie obowiązujące 28

3. Akty prawa wewnętrznego 31

4. Akty prawne Unii Europejskiej 31

5. Struktura aktu normatywnego 33

6. Ogłaszanie i dostęp do aktów normatywnych 36

Wybrana literatura 37

Podstawowe akty prawne 37

Rozdział 3. Stosowanie prawa 38

1. Stosowanie i przestrzeganie prawa 38

2. Wykładnia prawa 39

2.1. Podmioty dokonujące wykładni i jej moc wiążąca 39

2.2. Środki i wynik wykładni 40

3. Reguły kolizyjne i reguły interpretacyjne 43

4. Obowiązki prawa w przestrzeni 44

5. Obowiązki prawa w czasie 46

6. Stosunki prawne 47

6.1. Pojęcie stosunku prawnego 47

6.2. Fakty prawne 48

6.3. Podmioty stosunków prawnych 50

6.4. Struktura stosunku prawnego 52

Wybrana literatura 53

Rozdział 4. System organów państwowych Rzeczypospolitej Polskiej	54
1. Ustrojowe podstawy organizacji i funkcjonowania systemu organów państwowych	54
1.1. Referendum	54
1.2. Organy przedstawicielskie	55
1.3. Konstytucyjne zasady ustroju Rzeczypospolitej Polskiej	55
2. Prawo wyborcze Rzeczypospolitej Polskiej	57
2.1. Zasady prawa wyborczego	57
2.2. Organizacja wyborów	59
3. Organy władzy ustawodawczej	60
3.1. Skład i kadencja Sejmu	60
3.2. Organizacja Sejmu	61
3.3. Funkcje Sejmu	62
3.3.1. Funkcja ustawodawcza	62
3.3.2. Funkcja kontrolna	63
3.3.3. Funkcja kreacyjna	63
3.4. Senat Rzeczypospolitej Polskiej	64
4. Organy władzy wykonawczej	64
4.1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	65
4.2. Rada Ministrów	66
4.2.1. Powoływanie i dymisja Rady Ministrów	66
4.2.2. Kompetencje Rady Ministrów	66
4.2.3. Skład Rady Ministrów	67
4.2.4. Organizacja Rady Ministrów	69
4.2.5. Odpowiedzialność Rady Ministrów i jej członków	70
4.3. Organy administracji publicznej	71
4.3.1. Rodzaje organów administracji publicznej	71
4.3.2. Centralne organy administracji rządowej	72
4.3.3. Terenowe organy administracji rządowej	73
4.3.4. Wojewoda	73
4.3.5. Organy administracji zespolonej i niezespolonej	73
4.3.6. Inne instytucje wykonujące funkcje administracji rządowej	74
5. Samorząd terytorialny	74
5.1. Samorząd gminny	75
5.2. Samorząd powiatowy	76
5.3. Samorząd województwa	76
5.4. Nadzór nad samorządem terytorialnym	77
5.5. Referendum lokalne	77
6. Organy władzy sądowniczej	78
6.1. Sądy powszechne	78
6.2. Sąd Najwyższy	79
6.3. Sądy administracyjne	79
6.4. Trybunał Konstytucyjny	80
6.5. Trybunał Stanu	80

7. Organy kontroli i ochrony prawa	81
7.1. Najwyższa Izba Kontroli	81
7.2. Prokuratura	81
7.3. Rzecznik Praw Obywatelskich	82
8. Narodowy Bank Polski	83
Wybrana literatura	84
Podstawowe akty prawne	84
Rozdział 5. Konstytucyjne podstawy prowadzenia działalności	
gospodarczej	85
1. Koncepcja społecznej gospodarki rynkowej	85
2. Konstytucyjna zasada społecznej gospodarki rynkowej	86
3. Swoboda działalności gospodarczej	87
4. Prawo własności i jego ochrona	88
5. Solidarność, dialog i współpraca partnerów społecznych	89
6. Ustrój rolny	90
7. Równość przedsiębiorców	90
8. Wolność zrzeszania się	91
9. Swoboda wyboru i wykonywania zawodu oraz wyboru miejsca pracy ..	92
10. Bank centralny	93
11. Państwo prawa a gospodarka	93
Wybrana literatura	94
Podstawowe akty prawne	94
Rozdział 6. Działalność gospodarcza i przedsiębiorca	95
1. Prawne określenie działalności gospodarczej	95
2. Pojęcie przedsiębiorcy	96
3. Podstawowe statusy podmiotowe przedsiębiorców	97
4. Przedsiębiorstwo	99
5. Mikroprzedsiębiorcy, mali i średni przedsiębiorcy	100
6. Działalność gospodarcza podmiotów zagranicznych	102
6.1. Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce przez osoby zagraniczne	102
6.2. Oddział przedsiębiorcy zagranicznego	103
6.3. Przedstawicielstwo przedsiębiorcy zagranicznego	104
Wybrana literatura	105
Podstawowe akty prawne	105
Rozdział 7. Podejmowanie działalności gospodarczej	106
1. Rejestry przedsiębiorców	106
1.1. Krajowy Rejestr Sądowy	106
1.2. Ewidencja Działalności Gospodarczej	108
1.3. Ewidencje i rejestry specjalne	111
2. Działalność wolna	111
3. Reglamentacja działalności gospodarczej	114
3.1. Koncesje	114
3.2. Zezwolenia	117
4. Regulowana działalność gospodarcza	118

5. Zawody regulowane	120
Wybrana literatura	122
Podstawowe akty prawne	122
Rozdział 8. Działalność gospodarcza państwa i samorządu terytorialnego	123
1. Przedsiębiorca publiczny	123
2. Przedsiębiorstwo państwowe i jego prywatyzacja	124
2.1. Ewolucja form przedsiębiorstw państwowych	124
2.2. Komercjalizacja i prywatyzacja	125
2.3. Preferencje pracownicze w procesie prywatyzacji	127
2.4. Komercjalizacja i prywatyzacja przedsiębiorstw komunalnych	128
2.5. Prywatyzacja powszechna	128
3. Działalność gospodarcza samorządu terytorialnego	129
3.1. Formy działalności gospodarczej samorządu terytorialnego w sferze użyteczności publicznej	129
3.2. Działalność gospodarcza samorządu terytorialnego poza sferą użyteczności publicznej	131
4. Wykonywanie uprawnień właścicielskich Skarbu Państwa i samorządu terytorialnego	132
4.1. Wykonywanie uprawnień właścicielskich Skarbu Państwa	132
4.2. Prokuratoria Generalna	133
4.3. Wykonywanie uprawnień właścicielskich samorządu terytorialnego	134
Wybrana literatura	134
Podstawowe akty prawne	134
Rozdział 9. System ochrony konkurencji	136
1. Konkurencja i jej ochrona	136
1.1. Istota konkurencji	136
1.2. Podmioty naruszające konkurencję	136
1.3. Poziomy ochrony konkurencji	137
1.4. Ochrona konkurencji w interesie publicznym i prywatnym	138
1.5. Rodzaje praktyk antykonkurencyjnych	139
1.6. Rynek właściwy	139
2. System ochrony konkurencji	140
2.1. Prezes UOKiK	141
2.2. Rzecznik konsumentów	141
2.3. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	142
2.4. Inspekcja Handlowa	142
3. Praktyki ograniczające konkurencję	142
3.1. Równoległe stosowanie prawa unijnego i krajowego	142
3.2. Porozumienia ograniczające konkurencję	143
3.3. Nadużywanie pozycji dominującej	144
4. Praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów	145
4.1. Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów	145
4.2. Niedozwolone wzorce umowne	146
5. Kontrola koncentracji	147

5.1. Rodzaje koncentracji	147
5.2. Zgłoszenie zamiaru koncentracji	148
5.3. Decyzje Prezesa UOKiK w zakresie koncentracji	149
6. Kary za stosowanie praktyk antykonkurencyjnych	149
7. Ochrona przed nieuczciwą konkurencją i nieuczciwymi praktykami rynkowymi	150
7.1. Regulacje prawne w zakresie zwalczania nieuczciwej konkurencji oraz nieuczciwych praktyk rynkowych	150
7.2. Zwalczanie nieuczciwej konkurencji	151
7.3. Ochrona przed czynami nieuczciwej konkurencji	152
7.4. Odpowiedzialność karna za czyny nieuczciwej konkurencji	154
7.5. Przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom rynkowym	154
7.6. Ochrona przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi	155
7.7. Odpowiedzialność karna za nieuczciwe praktyki rynkowe	157
Wybrana literatura	157
Podstawowe akty prawne	157
Rozdział 10. Administracyjna regulacja obrotu towarami i usługami	158
1. Oznaczenie towaru wprowadzanego do obrotu	158
2. Oznaczenie towaru ceną i szczegółową charakterystyką jakościową ...	159
3. System oceny zgodności	160
4. Bezpieczeństwo produktów	163
5. Oznaczenie produktów polskimi normami	164
6. „Branżowe” oznaczenia produktów	165
7. Oznaczanie produktów znakami towarowymi	165
Wybrana literatura	166
Podstawowe akty prawne	166
Rozdział 11. Wykorzystanie zasobów środowiska	167
1. Podstawy prawne ochrony środowiska	167
2. Procedury i organy ochrony środowiska	168
3. Uprawnienia do korzystania z zasobów środowiska	170
3.1. Korzystanie z wód	170
3.2. Korzystanie z zasobów geologicznych	171
4. Uprawnienia do wprowadzenia zanieczyszczeń do środowiska	171
5. Postępowanie z odpadami	172
6. Opłaty i sankcje związane z ochroną środowiska	174
Wybrana literatura	176
Podstawowe akty prawne	176
Rozdział 12. Gospodarowanie nieruchomościami	177
1. Prawne podstawy gospodarki nieruchomościami	177
2. Rodzaje nieruchomości	177
3. Planowanie przestrzenne	178
4. Zabudowa terenu	180
5. Wywłaszczenie nieruchomości	181
6. Nabywanie nieruchomości przez cudzoziemców	183
7. Ewidencja gruntów i budynków	184

8. Rozgraniczenie nieruchomości	185
Wybrana literatura	185
Podstawowe akty prawne	185
Rozdział 13. Pomoc publiczna dla przedsiębiorców	187
1. Definicja pomocy publicznej	187
2. Prawo pomocy publicznej	188
3. Formy pomocy publicznej	190
4. Regulacja dopuszczalności pomocy publicznej	190
4.1. Pomoc dopuszczalna z mocy prawa	191
4.2. Pomoc, która może być uznana za dopuszczalną	191
4.3. Szczegółowe reguły dopuszczalności pomocy publicznej	193
5. Rodzaje pomocy publicznej	194
6. Procedura uznania pomocy publicznej za dopuszczalną	194
6.1. Procedura notyfikacyjna	194
6.2. Wyjątki od obowiązku notyfikacji	195
6.3. Wstępna kontrola pomocy w Polsce	195
Wybrana literatura	196
Podstawowe akty prawne	196
Rozdział 14. Odpowiedzialność prawna w działalności gospodarczej	197
1. Odpowiedzialność prawna	197
2. Rodzaje odpowiedzialności prawnej	198
2.1. Odpowiedzialność konstytucyjna	198
2.2. Odpowiedzialność administracyjna	198
2.3. Odpowiedzialność cywilna	199
2.4. Odpowiedzialność karna	200
2.5. Odpowiedzialność prawnofinansowa	201
2.6. Odpowiedzialność pracownika	201
Wybrana literatura	202